

A Fővárosi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe.**, ügyintéző: dr. Bihari Krisztina ügyvéd és Dr. Zoltán Gábor ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Pozsik Ádám ügyvéd) által képviselt **alperesi** Zrt. (alperes címe.) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. szeptember 18-án kelt 39.G...../2018/17. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett 75.000 (hetvenötezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes mint adós és alperesi jogelőd a Zrt. 2008. június 24-én gépjármű vásárlási célú hitelszerződést kötöttek, abban a rögzített hitelösszeg 1.599.000 forint volt, a futamidő 72 hónap.
- A szerződés 6. pontja szerint változó kamatozása, CHF alapú, változó futamidejű a szerződés, az éves induló ügyleti kamatláb 16,81 % azzal, hogy az ügyleti kamat változásának eseteit és módját az üzletszabályzat tartalmazza. A havi törlesztőrészlet összege 35.400 forint volt. A szerződés szerint "Jelen szerződés tekintetében a BB Nyrt. bázisárfolyama a BB Nyrt. számlakonverziós vételi árfolyam, a BB Nyrt. aktuális árfolyama a BB Nyrt. számlakonverziós eladási árfolyam. Maximális futamidő 84 hónap."
- A szerződés 7. pontja második bekezdése szerint "Deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem, árfolyam és kamat alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nem csak az esedékes törlesztőrészletek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralevő tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralevő tőketartozást érintő árfolyam-különbözet egy összegben esedékessé válik. Az adós kijelenti, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának és vállalja ennek következményeit."
- [2] A szerződés 12. pontja szerint a szerződésben nem szabályozott kérdésekre az üzletszabályzat irányadó, annak átvételét a szerződés aláírásával felperes elismeri.
- Az alperes 2014. augusztus 12-én a nemteljesítés miatt a szerződést felmondta.

- [3] Felperes módosított keresetében kérte a kölcsönszerződés 7. pontja második bekezdése és az ÁSZF 18.3.4. pontja tisztességtelensége megállapítását részleges érvénytelenség megállapítása mellett. Jogkövetkezményként kérte alperes kötelezését az árfolyam-különbözetként megfizetett 944.730 forint megfizetésére.
(Az ÁSZF 18.3.4. pontja megegyezett a szerződés 7. pontja második bekezdésével, a felperes lényegileg az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás elégtelenségére hivatkozott.) Az árfolyamváltozás terhét álláspontja szerint az adós nem viselheti, ez a szerződéses kikötés, és ez az ÁSZF rendelkezés tisztességtelen. Számos eseti döntésre, illetve Európai Unió Bírósága (EUB) által hozott döntésre hivatkozott ebben a körben.
- [4] Alperes a kereset elutasítását kérte, hivatkozva arra, a jogszabályi követelményeknek az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megfelelt, és az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú döntésében, illetve a Kúria 2/2014. PJE határozatában foglaltaknak is. Szintén több eseti döntésre, illetve Európai Unió Bírósága által hozott döntésre hivatkozott.
- [5] Az eljárás felfüggesztésre került, majd az alperesi jogelőd megszűnése folytán félbeszakadt, ezután ismét felfüggesztésre került az Európai Unió Bírósága előtt C-51/16. számon indult előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig, a döntés közzététele után folytatódott.
- [6] Az elsőfokú bíróság az eljárás során tanúként hallgatta meg **T. G. E** az autókereskedés adminisztrátor hitelügyintézőjét. Előadásából rögzítette "szabad döntése volt az ügyfélnek milyen szerződést választ, illetve melyik bankkal szerződik. Mi csak leközzvetítettük a hitelkérelmet a bankok felé, mert mi csak autókereskedés vagyunk, a bankokkal állunk kapcsolatban. Szerződéskötést megelőzően és szerződéskötéskor tájékoztató anyagot adtunk az ügyfélnek... A 7-es ponttól eltérő tájékoztatást szóban nem adtam."
Az elsőfokú bíróság foganatosította a felperes személyes meghallgatását is. Előadásából kiemelte, "A szerződésen az én aláírásom szerepel. Elolvastam a szerződés rendelkezéseit, megértettem azokat, csak a cascoval kapcsolatban volt kérdésem, mert később kiderült, hogy azt már nem lehet lemondani pedig szerettem volna. A szerződés egyéb rendelkezései világosak és érthetőek voltak számomra. Szerződéskötéskor semmilyen szóbeli tájékoztatást nem kaptam az árfolyamkockázatról. A bank részéről nem volt alkalmazott jelen csak az autókereskedő üzletkötő. Megkérdeztem, hogy változhat-e a törlesztőrészlet összege, erre választ nem kaptam az autókereskedő ügyintézőtől. Én úgy gondoltam, hogy a futamidő végéig a 35.000 forintos havi törlesztőrészletet kell megfizetnem."
- [7] A felperes nem tartotta fenn a szerződéskötéskor jelenlévő felperes édesanyjának tanúkénti kihallgatására vonatkozó indítványát, így ezt a bizonyítást a bíróság mellőzte.
- [8] Az elsőfokú bíróság a 2019. szeptember 18-án kelt 39.G...../2018/17. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára 38.100 forint perköltség megfizetésére, megállapítva, hogy 36.000 forint kereseti illetéket az állam visel.
Az elsőfokú bíróság a Ptk. 523. § (1) és (2) bekezdése, a Ptk. 209. § (1) bekezdése, a 2/2014. PJE határozat, a szerződés 7. és 12. pontjai ismertetése, valamint a felperes és a meghallgatott tanú előadásának értékelése után megállapította, az alperes kellő mértékben tájékoztatta felperest a deviza alapú hitel következményeiről, kockázatáról. A helyszínen az árfolyamkockázatról nem beszéltek a szerződést kötő felek, az írásbelitől eltérő tájékoztatás nem volt. Nem történt szóbeli tájékoztatás. A felperes a megfelelő alperesi írásbeli tájékoztatással szemben nem állított, nem bizonyított olyan körülményt, mely folytán alappal gondolhatta, hogy a kockázat csekély vagy nem valós. Utalt a fogyasztóval szembeni elvárásokra.

Az 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203. § (6) és (7) bekezdése, illetve eseti döntések, valamint az Európai Unió Bírósága C-26/13., C-186/16. számú döntése és a Kúria 2/2014. PJE határozata alapján megállapította, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás megfelelő volt egy átlagos fogyasztó számára, aki észszerűen és elvárható körülményekkel jár el, számára az világos és érthető kellett legyen. A tájékoztatás megfelelt a Kúria felperes által hivatkozott 2019. április 10-ei emlékeztetőjében foglalt kritériumoknak is.

Erre figyelemmel a kereseti kérelmet elutasította. A Pp. 78. §-a és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (6) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

- [9] Az ítélet ellen felperes fellebbezett. Az elsőfokú ítélet általa kiemelt részeinek ismertetése után kérte elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, másodlagosan feltáratlanság okán a hatályon kívül helyezését.

Utalt arra, az egyedi szerződés nem kölcsönszerződés, hanem hitelszerződés. Az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 213. §-át, a szerződés 7. pontja egyedi megtárgyaltsága nem állapítható meg. A fokozott kockázattól eltérően a gépjármű-kereskedés olyan ellentétes tájékoztatást adott, hogy az elmúlt években nem volt nagy árfolyammozgás. Felperes nem volt olyan helyzetben a szerződéskötéskor, hogy megalapozottan dönthesen. Utalt a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésére, a Ptk. 209. §-ára, arra is, nem kellő időben állt rendelkezésre a tájékoztatás, az nem felelt meg az Európai Unió Bírósága döntéseinek. Nem csak alaki, nyelvtani szempontból, hanem konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kellett volna lennie a szerződésnek. Idézve a C-51/2017. EUB ítélet több pontját, valamint a Kúria Konzultációs Testülete 2019. április 10-i állásfoglalását és emlékeztetőjét, fenntartotta, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás nem volt megfelelő, az erre vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelen. A felperest nem terheli a jogügylet árfolyamváltozásának terhe. Eseti döntésekre hivatkozott, illetve ítéleteket csatolt, továbbá a C-26/13., C-186/16., C-51/2017. és a C-227/18. EUB ítéleteket idézte.

Elsődlegesen az ítélet közbenső ítélettel történő megváltoztatását, a szerződés 7. pontja és az ÁSZF 18.3.4. pontja érvénytelensége megállapítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

- [10] Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Utalt arra, az elsőfokú bíróság következtetéseivel egyetért. Kiemelte a felperesi előadásokkal szemben, hogy a perbeli árfolyamkockázati tájékoztatás megfelelő volt. Hivatkozott a Kúria 2/2014. PJE határozatára, a felsőbb bírósági joggyakorlatra, így kúriai, illetve ítélőtáblai határozatokat csatolt. Előadta, a perbeli kölcsönszerződés nem hitelkeret szerződés, a felperesi hivatkozások érdemben megalapozatlanok.

- [11] A felperes a másodfokú eljárás során további előkészítő iratot nyújtott be, eseti döntést csatolt, kérve az elsőfokú ítélet megváltoztatását, másrészt fenntartva a másodlagos, hatályon kívül helyezésre irányuló kérelmét is, csatolva a Győri Ítélőtábla végzését. A peres eljárás felfüggesztését is indítványozta az EUB C-932/2019. számú ítélete meghozataláig.

- [12] Alperes előkészítő iratában a felfüggesztés iránti kérelem elutasítását kérte. Idézve az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére vonatkozó ítélőtáblai határozatot rögzítette, a végzéssel érintett kétnemű árfolyam alkalmazását a DH1 törvény 3. §-a tisztességtelennek minősítette. A jogalkotó rendelkezett a kétnemű árfolyam helyébe lépő árfolyamról - mely az MNB középárfolyam -, illetve a tisztességtelenül felszámított összegek visszatérítéséről.

Az alap az EUB C-26/13. számú döntése volt, mely elvi érveléssel deklarálta, hogy a kettős árfolyam alkalmazására tekintettel a szerződések érvényessé nyilvánítása nem ellentétes az uniós joggal. A jogkövetkezményeket illetően az árfolyamrésszel kapcsolatos rendelkezéseket az EUB a C-

118/17. és a C-38/17. számú ügyekben vizsgálta, azokat az uniós joggal összhangban állónak találta. A C-38/17. számú határozat deklarálja, hogy a tisztességtelenség jogkövetkezményeinek levonása során nem a szerződés megsemmisítésére kell törekedni; DH1 tv. 3. §-a nem ellentétes az uniós joggal.

A C-118/17. számú ítélet szintén hasonlóan deklaráta, nem a szerződés megsemmisítésére, hanem a tisztességtelen rész elhagyásával a szerződés fenntartására kell törekedni.

Összegezve, az Európai Unió Bírósága a DH1 tv. 3. §-át több esetben vizsgálta, azt az uniós joggal összeegyeztethetőnek találta, így szükségtelen a jelen perben meghozandó döntést megelőzően Európai Unió Bírósága további határozatának bevárása.

A pernek az árfolyamrés nem tárgya, arra nézve kereset nincsen, a felfüggesztés nem indokolt. Utalt ezzel kapcsolatos kúriai döntésre is.

[13] A tárgyalás felfüggesztése iránti kérelem és a fellebbezés megalapozatlan.

[14] A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen a felperes felfüggesztés iránti kérelmével kapcsolatban rögzíti, hogy a jelen per tárgyalásának felfüggesztése nem indokolt. A Győri Ítéltábla Pf.III...../2019/10. számú végzésével az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását abban a kérdésben indítványozta, hogy a 93/13. EGK irányelv 6. cikk (1) bekezdésével ellentétes-e a 2014. évi XXXVIII. törvény 3. § (1) és (2) bekezdése.

Az (1) bekezdés alapján semmis az a kikötés, mely szerint a pénzügyi intézmény a kölcsön, illetve a lízingtárgy megvásárlásához nyújtott finanszírozási összeg folyósítására vételi, a tartozás törlesztésére pedig az eladási, vagy egyébként a folyósításkor meghatározott árfolyamtól eltérő típusú árfolyam alkalmazását rendeli.

A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti semmis kikötés helyébe - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - mind a folyósítás, mind pedig a törlesztés (ideértve a törlesztőrészlet és a devizában megállapított bármilyen költség díj vagy jutalékfizetését) tekintetében a Magyar Nemzeti Bank hivatalos deviza árfolyamának alkalmazására irányuló rendelkezés lép.

A kérdés feltevés szerint a szabályozás anélkül történt, hogy számításba venné, hogy a fogyasztót e rendelkezés - a szerződés összes kikötésére figyelemmel - valóban különösen káros következményektől óvja-e meg, illetve nem teszi a fogyasztó számára lehetővé arra vonatkozó szándéka kinyilvánítását sem, hogy igényt tart-e az e jogszabály szerinti védelemre.

[15] A jelen ügyben a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg, ennek folytán a jogkövetkezmények levonására sem kerül sor. Az árfolyamrés jelen pernek nem tárgya, ezáltal nincs jelentősége, hogy az árfolyamrés tisztességtelensége körében a fogyasztó nyilatkozatát hogyan kell figyelembe venni. A lényegében az árfolyamrésszel és a jogkövetkezmény levonásával összefüggő előzetes döntéshozatal iránti kérelem elbírálása nem előkérdése a jelen pernek. A Pp. 152. §-ban írt feltételek nem állnak fenn. Ennek folytán a Fővárosi Ítéltábla mellőzte a jelen per tárgyalásának felfüggesztését.

[16] A fellebbezés érdemi elbírálása körében a Fővárosi Ítéltábla utal arra, az elsőfokú bíróság tájékoztatása a bizonyítási terhet illetően nem volt pontos, a megállapított tényállás tekintetében is vannak pontatlanságok. Mindez azonban sem az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, sem annak megváltoztatását nem indokolta. (1/2014. (VI.30.) PK vélemény 5. pont) Az elsőfokú bíróság a felperes állításával ellentétben a keresetről döntött. A felperes által támadott szerződés 7. pontja, illetve az ÁSZF 18.3.4. pontja megfelelő tájékoztatást tartalmazott az árfolyamkockázat kérdésében. E tekintetben a bíróság nem osztotta a felperes által előadottakat.

A felperes fellebbezése kiegészítésében a 2019. június 19-én megtartott tárgyalásról készült jegyzőkönyvre, T. G. E. tanúvallomására hivatkozott, akinek az általánosságban tett előadása

valóban nem volt ellentmondásmentes az árfolyam-különbözet, a jegybanki alapkamat változása tekintetében, illetve az árfolyamváltozás és a BUBOR vonatkozásában. Abban azonban a konkrét perbeli esetben a felperes tájékoztatását illetően egyértelmű és határozott volt, hogy a szerződés elébe tárása után a tanú kijelentette: "A 7. ponttól eltérő tájékoztatást szóban nem adtam."

- [17] Utal a Fővárosi Ítélet táblára arra is, hogy a 2019. szeptember 18-i tárgyaláson felperes személyes meghallgatása során határozottan adta elő: "Szerződéskötéskor semmilyen szóbeli tájékoztatást nem kaptam az árfolyamkockázatról." A felek képviselői ezt követően egyezően úgy nyilatkoztak, hogy szóban nem történt az árfolyamkockázat tekintetében tájékoztatás. A felperes jogi képviselője kifejezetten meg is erősítette, „hogy az írásbelitől eltérő szóbeli tájékoztatás nem hangzott el. Az ügyfél is ezt mondta." Ennek folytán a felperes a további bizonyítási indítványától el is állt.
- [18] Utóbb tehát az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte a további bizonyítást, és helytállóan rögzítette, felperes az írásbelitől eltérő szóbeli tájékoztatás meglétét nem állította, nem bizonyította.
- [19] A felperes írásbelitől eltérő szóbeli tájékoztatásra hivatkozása a másodfokú eljárásban a Pp. 235. § (1) bekezdése korlátjába ütköző, meg nem engedett új tényállításának minősül. A kereset elbírálása során tehát a tájékoztatás megfelelőségét, alaki és tartalmi szempontból érthető és világos voltát az írásbeli tájékoztatás alapján kell megítélni.
- [20] A szerződéskötéskor hatályos, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203. § (6) bekezdése szerint lakossági ügyféllel kötött devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén a pénzügyi intézménynek fel kellett tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, melynek tudomásulvételét az ügyfélnek aláírásával kellett igazolnia. A (7) bekezdés a) pontja értelmében a (6) bekezdésben meghatározott kockázatteltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kellett a devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, annak hatását a törlesztőrészletre. A jelen ügyre alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 209. § (5) bekezdése szerint a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre, ha azok egyébként világosak és érthetőek. A 6/2013. PJE értelmében deviza alapú hitel, kölcsön és pénzügyi lízingszerződések egyik sajátossága, hogy az adós viseli az árfolyamváltozás hatásait. A 2/2014. PJE szerint a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, ami szerint az árfolyamkockázatot - a kedvező kamatmérték ellenében - korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, melynek a tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható, csak akkor ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás, vagy annak elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy őt azt csak korlátozott mértékben terheli, az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses rendelkezés tisztességtelen. A 6/2013. PJE alapján a pénzügyi intézményt az árfolyamváltozás kockázatával kapcsolatban terhelő tájékoztatási kötelezettségnek ki kellett terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére, és, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletekre. Ugyanakkor nem kellett kiterjednie az árfolyamváltozás várható irányára, mértékére.

- [21] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság tájékoztatás megfelelősége körében kifejtett indokaival egyetértett.
- [22] A szerződés 7. pontja, illetve az ÁSZF 18.3.4. pontja megfelelő tájékoztatást tartalmazott az árfolyamkockázatra vonatkozóan, megfelelt a Hpt. szabályainak, illetve az Európai Unió Bírósága C-186/16., illetve C-51/17. számú ítéletében foglaltaknak. A támadott szerződéses pontban alperes felhívta felperes figyelmét arra, az árfolyam és kamat alakulásától függően a törlesztőrészlet változhat, a forint leértékelődése, a törlesztőrészletek növekedése mellett a teljes hátralevő tőketartozás is nőhet, és felhívta arra a figyelmet, hogy a kockázat jelentős. A tájékoztatás nem volt bonyolult megfogalmazású, egyértelmű volt, a felperes pedig nem állította, nem bizonyította, hogy az írásbeli tájékoztatástól eltérő szóbeli tájékoztatás alapján alappal gondolhatta, hogy a kockázat nem valós, illetve csekély; vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli. Felperes maga adta elő, hogy a szerződést elolvasta, megértette (39.G...../2018/17. számú tárgyalási jegyzőkönyv harmadik bekezdés), arra sem hivatkozott, hogy kényszerhelyzetben lett volna. A perbeli kölcsönszerződés (bár az elnevezése hitelszerződés volt) nem érvénytelen, nem semmis, a támadott szerződéses feltétel nem tisztességtelen.
- [23] Összességében az elsőfokú bíróság az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel, illetve általános szerződési feltétel kapcsán helytállóan utasította el a kereseti kérelmet, a Ptk. 209. §-a szerinti tisztességtelenség nem volt megállapítható.
- [24] Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [25] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezés eredménytelensége folytán a Pp. 78. § (1) bekezdése, a Pp. 239. §-a, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése, valamint 4/A. §-a alkalmazásával rendelkezett akként, hogy a felperes köteles alperes javára ügyvédi munkadíj, mint perköltség megfizetésére. Felperes személyes költségmentessége folytán a felperesi keresetben szereplő marasztalási összeg, mint pertárgyérték után számított 75.600 forint fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2020. február 26.

. Rutkai Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Molnár József s.k.
előadó bíró

Dr. Kolozs Balázs s.k.
bíró